

Η διακοσιοστή επέτειος της μουσικής μεταρρύθμισης, ως έναυσμα για την επαναδιατύπωση της Θεωρίας της ψαλτικής τέχνης

Χάρης Συμεωνίδης

aigli.mail@gmail.com

Η εισήγηση θα ξεκινήσει με μια συνοπτική παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης της θεωρίας της ψαλτικής τέχνης από τις "προθεωρίες" των παπαδικών, ως τη μεταρρύθμιση των τριών δασκάλων και την περί αυτήν "περιρρέουσα" μουσική πραγματικότητα. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστεί μια σειρά παραδειγμάτων από "δεινές" μουσικές θέσεις, οι οποίες είναι πολύ δύσκολο (έως αδύνατον) να εξηγηθούν επαρκώς με τη θεωρία της νέας μεθόδου. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν παραδείγματα διαφορετικής προσέγγισης των εξηγητών στο ίδιο μάθημα, σε θέματα διαστημάτων και διάρκειας μουσικών φράσεων (συντομότερη ή αργότερη εξήγηση της ίδιας μουσικής θέσης). Κατόπιν, θα παρουσιαστούν πιθανές "λύσεις" των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν, βασισμένες είτε σε προ των τριών θεωρητικές πραγματείες, είτε σε διαφορετική προσέγγιση της θεωρίας της νέας μεθόδου (ειδικά με την τροπή που πήρε, μετά τις εργασίες της Επιτροπής του 1881 – 88). Ως υποστηρικτικές των προσεγγίσεων που θα γίνουν, θα παρουσιαστούν και φασματογραφημένες ηχογραφήσεις, κυρίως πατριαρχικών ψαλτών του 20ού αιώνα. Εν κατακλείδι, θα τεθεί ως ερώτημα, ο τίτλος της παρούσας εισήγησης, δεδομένων των ευρημάτων και των διαπιστώσεων της σύγχρονης ψαλτικής επιστήμης.

---

* Γεννήθηκε το 1963 στην Αθήνα, έζησε και εργάστηκε από το 1973 και για 37 έτη στην Θεσσαλονίκη, τώρα κατοικεί στην Αθήνα και εργάζεται στο Πειραματικό Μουσικό Γυμνάσιο Λύκειο Παλλήνης, ενώ από τον Φεβρουάριο του 2011 είναι Πρωτοψάλτης του Ι. Ν. Αγίων Αναργύρων Αμαρουσίου. Κατέχει δίπλωμα Μουσικοδιδασκάλου Βυζαντινής Μουσικής (1995, Απ. Ιωαννίδης - Δημ. Σουρλαντζής), καθώς και δίπλωμα κλασικής κιθάρας (1989, Κ. Κοτσιώλης) και πτυχία Αντίστιξης και Αρμονίας. Διετέλεσε από το 1991 πρωτοψάλτης και χοράρχης σε ιερούς Ναούς της Θεσσαλονίκης (Μονή Βλατάδων, Προφήτης Ηλίας), ενώ παράλληλα εντρύφησε στο γνήσιο Αγιορείτικο Ύψος, με συχνές επισκέψεις στο Άγιο Όρος, όπου συνέψαλλε σε πάμπολλες αγρυπνίες δίπλα σε μεγάλους Αγιορείτες Ψάλτες όπως Δανιηλαίους, Θωμάδες, Σπυριδωναίους και Καρτσωναίους. Επίσης, σε συχνές επισκέψεις του στην Κωνσταντινούπολη έψαλε δίπλα στον Άρχοντα Πρωτοψάλτη Λεωνίδα Αστέρη, αλλά και ως πρωτοψάλτης σε πολλούς ναούς της Πόλης. Έχει συμπράξει επί σκηνής με καταξιωμένους καλλιτέχνες όπως η Ξανθίππη Καραθανάση, ο Μανώλης Ρασούλης, ο Σόλων Λέκκας, ο Ross Daly κ.ά. Μέχρι το 1991 υπήρξε σολίστ κλασικής κιθάρας με πολλά σόλο ρεσιτάλ. Από το 1991 ως το 2006 ήταν υπεύθυνος σπουδών στο Ωδείο «Γαλαξίας» Θεσσαλονίκης, όπου δίδαξε αρχικά κιθάρα και ανώτερα θεωρητικά και κατόπιν βυζαντινή και παραδοσιακή μουσική, θεωρητικά παραδοσιακής μουσικής, βυζαντινή χορωδία, δημοτικό τραγούδι και ταμπουρά. Από το 2001 ως το 2004 ήταν διοργανωτής και καλλιτεχνικός διευθυντής του ετήσιου φεστιβάλ «Μικρές Μουσικές Πατρίδες» για την προβολή της Παραδοσιακής μουσικής, σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού. Ακόμα, συνεργάστηκε με το Υπ.Πο. για την καλλιτεχνική διεύθυνση μεγάλων γεγονότων Πολιτισμού στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και στο Βασιλικό Θέατρο. Το 2000 δημιούργει και διευθύνει την ιστορική Μουσική Σκηνή Παραδοσιακής μουσικής της Θεσσαλονίκης «Μπαμ Τερλελέ», ενώ από το 2005 ως το 2009 είχε την καλλιτεχνική διεύθυνση του ιστορικού χώρου της Θεσσαλονίκης «Αίγλη – Γενί Χαμάμ». Από το 2009 ασχολείται συστηματικά με τη μουσικολογική και τεχνολογική έρευνα στο χώρο της εκκλησιαστικής Βυζαντινής μουσικής και παρουσιάζει τη δουλειά του σε συνέδρια και περιοδικά.